

HORIZON EUROPE - CLUSTER 2

NOUTĂȚI, RESURSE ȘI PUBLICAȚII

Ianuarie - martie 2026

Document elaborat de Unitatea Horizon Europe NCP din cadrul UEFISCDI ©. Martie 2026

Autor: Adina Stănculea

Coordonator: Antoaneta Victoria Folea

Contact:

Unitatea Horizon Europe NCP

Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării – UEFISCDI

Str. Frumoasă 30 (parter), București

ncp@uefiscdi.ro

Disclaimer: Acest raport are exclusiv scop informativ, furnizând exemple și recomandări. Acest document a fost întocmit de Unitatea Horizon Europe-NCP-UEFISCDI, cu toate acestea reflectă doar punctul de vedere al autorilor, iar UEFISCDI nu poate fi făcut responsabil pentru nicio utilizare a informațiilor conținute în acesta.

Dacă nu se menționează altfel, reutilizarea acestui document este autorizată sub licența Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Aceasta înseamnă că reutilizarea este permisă, cu condiția creditării corecte și corespunzătoare a autorilor. Pentru orice utilizare sau reproducere a elementelor care nu sunt deținute de UEFISCDI, poate fi necesar să se solicite permisiunea direct de la deținătorii de drepturi respectivi. UEFISCDI nu deține drepturile de autor în legătură cu următoarele elemente:

Citate și extrase din documentele Comisiei Europene

Imagini: Photo by Alexander Grey on Unsplash; Photo by Seven Shooter on Unsplash

Introducere

Prezentul document reunește câteva dintre cele mai recente resurse și publicații relevante pentru prioritățile Clusterului 2. Documentul pune în lumină teme esențiale - de la sănătatea democrației și protejarea patrimoniului, până la incluziune și echitate socială - constituind un instrument de lucru util în contextul transformărilor complexe prin care trece Uniunea Europeană.

Cuprins

1. Provocările viitoare ale democrației (Scoping Report)
2. Factsheet: The Cultural Heritage Cloud - Advancing with new tools
3. Cercetarea inegalităților și dizabilităților în UE (Policy Brief)
4. Eveniment: European Employment & Social Rights Forum 2026

1. Provocările viitoare ale democrației (Scoping Report)

Acest raport de fundamentare identifică 10 provocări cheie și tendințe emergente care impactează sistemele democratice europene. Analiza propune un cadru integrat care privește democrația ca pe un ecosistem conectat, unde dificultățile dintr-o zonă se propagă în întregul sistem.

- **Perspectiva cetățenilor și dinamica socială:** Se observă o schimbare către un sprijin latent pentru guvernarea non-democratică, alimentată de lacune în reprezentarea unor grupuri precum tinerii. Aceasta duce la scăderea prezenței la vot, creșterea populismului și polarizare.
- **Mediul informațional:** Rețelele sociale au transformat peisajul informațional, îngreunând accesul la date corecte și exacerbând diviziunile. Tehnologiile AI pot amplifica aceste probleme, scăzând încrederea în experți.
- **Instituțiile democratice:** Acestea se confruntă cu un declin al integrității electorale și al statului de drept, fiind sub presiunea eforturilor coordonate ale autocrațiilor globale.
- **Reziliență:** Pentru a contracara eroziunea încrederii, instituțiile trebuie să devină mai incluzive prin procese deliberative.

Resursa originală: [Future Challenges to Democracy - Scoping Report](#) (23 ianuarie 2026)

2. Factsheet - The Cultural Heritage Cloud: Advancing with new tools

Acest factsheet detaliază evoluția **Cloud-ului European pentru Patrimoniul Cultural (ECCCH)**, o inițiativă finanțată prin Horizon Europe pentru a crea o infrastructură digitală comună destinată instituțiilor de profil din UE.

Iată o imagine de ansamblu a structurii și proiectelor prezentate:

I. Pilonul Central - ECHOES: Selectat în urma apelului din 2023 cu un buget de 35 de milioane EUR, proiectul ECHOES are rolul fundamental de a proiecta și implementa arhitectura de bază, modelul de date și guvernanta întregului Cloud.

II. Apelul 2024 - Extinderea instrumentarului: Cu un buget de 48 de milioane EUR, acest apel a finanțat **10 noi proiecte** menite să facă platforma practică și ușor de utilizat. Acestea sunt sinergetice cu ECHOES, dezvoltând instrumente specifice pe cinci domenii cheie:

- **Procese dinamice:** Proiecte precum KINETIKA (gemeni digitali 4D pentru structuri mobile) și MusicSphere (conservarea orgilor tradiționale) se ocupă de digitizarea obiectelor complexe.
- **Îmbogățirea datelor prin AI:** INFINITY și ECHOLOT utilizează inteligența artificială și web-ul semantic pentru a rafina metadatele și a extrage cunoștințe multilingve.
- **Documentare și interconectare:** ARXIVE și StratiGraph oferă soluții pentru fluxuri de lucru pe situri arheologice și sisteme de arhivare semantică, funcționând chiar și în condiții de conectivitate limitată.
- **Interacțiunea cu vizitatorii:** UNICHE și PlaceMUS XR dezvoltă experiențe imersive de realitate virtuală și augmentată pentru a valorifica patrimoniul muzical și expozițional.
- **Conservare și restaurare:** EXCALIBUR (pentru situri funerare) și COLOURS (pentru analiză cromatică de înaltă precizie) oferă unelte avansate pentru studiul și restaurarea patrimoniului.

Aceste proiecte subsecvente funcționează complementar, adăugând straturi de funcționalitate specializată peste infrastructura de bază, pregătind terenul pentru viitoarele cazuri de utilizare ce vor fi testate prin apelul din 2025.

Resursa originală: [Factsheet ECCCH](#) (13 martie 2026)

3. Cercetarea inegalităților și dizabilităților în UE

Documentul de politici intitulat „*Inequalities and disabilities research in the EU – Towards a fair and equal access to health, education and employment*”, elaborat de Comisia Europeană, analizează starea actuală a cercetării privind inegalitățile cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în UE, concentrându-se pe trei piloni esențiali: sănătatea, educația și ocuparea forței de muncă.

- **Realități și bariere:** În ciuda progreselor, cele aproximativ 87 de milioane de persoane cu dizabilități din UE se confruntă în continuare cu obstacole semnificative, incluzând nevoi medicale neacoperite, acces limitat la educație incluzivă și rate de ocupare a forței de muncă mult mai scăzute față de restul populației.
- **Arii de cercetare insuficient acoperite:** Studiul identifică necesitatea unei colectări de date mai eficiente (dezagregate și comparabile la nivel european), evaluarea impactului politicilor existente și realizarea unor studii specifice pe teme de intersecționalitate, discriminare și disparități regionale.
- **Priorități de intervenție:** Este vitală îmbunătățirea accesului la servicii medicale, formarea cadrelor didactice pentru practici educaționale incluzive și adaptarea corespunzătoare a locurilor de muncă pentru a asigura echitatea.
- **Rolul programului Orizont Europa:** Programul este evidențiat ca un instrument critic pentru adresarea acestor nevoi și stimularea inovării. Documentul include o anexă valoroasă care inventariază **15 proiecte** finanțate prin Orizont Europa, dedicate găsirii de soluții concrete pentru aceste provocări. Printre acestea se numără:
 - ✓ Inițiative din Clusterul 2 (Cultură, Creativitate și Societate Inclusivă) axate pe politici de echitate și incluziune socială.
 - ✓ Proiecte din Clusterulele 1 și 5 care abordează sănătatea și crearea unor sisteme de transport incluziv.

De asemenea, sunt menționate alte **12 proiecte** de referință din programul anterior, Orizont 2020, oferind o bază solidă de bune practici.

Resursa originală: [Inequalities and disabilities research in the EU – Policy Brief](#)

4. European Employment & Social Rights Forum 2026 (3-4 martie 2026, Bruxelles)

Cea de-a patra ediție a Forumului, desfășurată sub tema „ **Social Europe: Empowering people in times of change**”, a fost punctul central de întâlnire pentru toți cei care lucrează la viitorul social al Uniunii. Evenimentul a strâns o comunitate impresionantă: peste **1.500 de participanți** la Bruxelles și alți **5.200 online**.

- **Accent pe transformările sociale și economice:** Discuțiile au vizat direct modul în care munca și protecția socială pot fi adaptate pentru a răspunde provocărilor actuale. S-a pus accent pe soluții concrete prin care viața de zi cu zi a cetățenilor să fie protejată în fața scumpirilor și a incertitudinii economice, transformând analizele de specialitate în măsuri de sprijin real.
- **Impactul noilor tehnologii:** O mare parte din dialog a fost dedicată modului în care digitalizarea și inteligența artificială ne schimbă viața și joburile. S-a discutat despre cum putem folosi inovația fără a lăsa pe nimeni în urmă, asigurând șanse egale chiar și într-o lume care se mișcă foarte repede - o temă esențială pentru înțelegerea noilor dinamici ale societății europene.
- **Demnitate și capital uman:** Participanții au reamintit că educația și învățarea pe tot parcursul vieții sunt piloni ai echității. S-a subliniat că un model social european puternic este singura cale prin care putem rămâne uniți în fața provocărilor globale, protejând în același timp demnitatea muncii.
- **Concluzie:** Forumul a arătat clar că progresul tehnologic trebuie însoțit întotdeauna de grijă pentru oameni. Modernizarea Europei a fost definită ca un proces incluziv, în care fiecare cetățean trebuie să se simtă sprijinit și protejat.

Resursa originală: [European Employment & Social Rights Forum 2026 – Post-event Highlights](#)

